

INSTRUKCJA
POBIERANIA, PRZYGOTOWANIA I
PRZECHOWYWANIA PRÓBEK MIAŁU WĘGLOWEGO
DO BADAŃ LABORATORYJNYCH

Mikołów, kwiecień 2021r.

1. Wprowadzenie

Przedmiotem instrukcji jest pobranie próbek pierwotnych mialu węglowego, przygotowanie próbek ogólnych mialu węglowego, przechowywanie i wysłanie próbki ogólnej do laboratorium akredytowanego.

Instrukcja została opracowana na potrzeby Zakładu Inżynierii Miejskiej Sp. z o.o. w Mikołowie.

Instrukcja opracowana jest na podstawie polskiej normy PN-G-04502:2014-11.

2. Słownik stosowanych pojęć:

próbka pierwotna węgla – próbka w postaci porcji węgla pobranej z jednego miejsca w partii węgla (np. z jednego dołka o głębokości 0,4m), o masie min. 1,2 kg pobranej z przyzmy lub z samochodu.

próbka ogólna – próbka węgla uzyskana przez połączenie wszystkich próbek pierwotnych pobranych z danej partii opału,

próbka rozjemcza – próbka węgla pobrana z próbki ogólnej i zabezpieczona w 5 foliowych kopertach depozytowych o unikalnych numerach identyfikacyjnych.

partia dostawy mialu węgla kamiennego – cała ilość mialu węgla kamiennego o zadeklarowanej jakości (np. tego samego typu, klasy, gatunku i sortymentu) przedstawiona jednorazowo do badań np. na podstawie harmonogramu dostaw.

zglębnik – narzędzie do ręcznego pobrania mialu węglowego umożliwiające jednorazowe pobranie próbki pierwotnej o masie ok. 1,2 kg,

laboratorium akredytowane – podmiot gospodarczy, niezależny od ZIM i dostawcy węgla, wykonujący badania w zakresie oznaczeń parametrów jakościowych mialu węgla kamiennego, posiadające stosowne akredytacje w zakresie badanych parametrów jakościowych

3. Liczba próbek pierwotnych mialu węglowego przy dostawach partii samochodami samowyladowczymi

Z każdego rozładowanego samochodu pracownik ZiM pobiera 2 próbki pierwotne za pomocą zgłębnika. Pobieranie próbek pierwotnych odbywa się niezwłocznie po wyładowaniu samochodu na placu mialowym.

Jeżeli z przyczyn organizacyjnych nie jest to możliwe, wówczas próbki pierwotne należy pobrać rano następnego dnia roboczego przed hałdowaniem. Przypadki takie pracownik ZiM każdorazowo zgłasza swojemu przełożonemu.

Wszystkie pobrane próbki pierwotne, umieszcza się w szczelnie zamkniętych foliowych kopertach depozytowych oznaczonych unikalnymi numerami.

Koperty depozytowe z pobranymi w danym dniu próbkami pierwotnymi zostają opisane datą oraz nazwą dostawcy węgla.

Przygotowane koperty depozytowe zostają umieszczone w zamkniętym pomieszczeniu, do którego dostęp posiadają wyłącznie osoby wyznaczone przez Kierownika kotłowni

Kierownik kotłowni może polecić pobieranie większej ilości próbek pierwotnych.

4. Przygotowanie próbki ogólnej i rozjemczej węgla do analizy fizyko-chemicznej.

Po zakończeniu dostaw danej partii ZIM informuje dostawcę o terminie i miejscu przygotowania próbek rozjemczych. Dostawca może zrezygnować z obecności podczas przygotowywania próbek rozjemczych.

Pracownik ZIM Sp. z o.o. w Mikołowie w obecności przedstawiciela dostawcy, przygotowuje próbkę ogólną ze wszystkich pobranych próbek pierwotnych z danej partii..

Próbka ogólna podlega dokładnemu wymieszaniu przez pracownika ZiM.

Wymieszana próbka ogólna podlega podziałowi na dwie części:
część A – jako próbka rozjemcza do badań chemicznych
część B – do badań analizy sitowej

Przygotowanie próbki A

Wydzielenie z próbki ogólnej części A i jest wykonywana w następujący sposób:

pracownik

ZIM Sp. z o.o. w Mikołowie usypuje z próbek pierwotnych stożek, który następnie rozplaszcza.

Rozplaszczony stożek dzieli na cztery równe części (kwartuje), dwie przeciwległe ćwiartki możliwie dokładnie odkłada na oddzielną pryzmę, dwie pozostałe ponownie miesza ze sobą, aż do otrzymania reprezentatywnej masy węgla pozwalającej na stworzenie 5 próbek rozjemczych A o masie 1,2 kg każda.

Pracownik ZIM Sp. z o.o. w Mikołowie następnie zamyka próbki rozjemcze A do 5 kopert depozytowych z węglem o masie min. 1.2 kg każda.

Każda próbka rozjemcza A pakowana jest osobno do foliowej koperty depozytowej o unikalnym numerze zabezpieczających próbkę przed zanieczyszczeniami oraz wilgocią.

4 z powstałych próbek rozjemczych A pozostają do dyspozycji ZIM Sp. z o.o. w Mikołowie, 1 próbka rozjemcza zostaje przekazana do dyspozycji dostawcy węgla.

Przygotowanie próbki B

W procesie wydzielania próbki A z próbki ogólnej odkładany materiał na oddzielną pryzmę jest dzielony na dwie równe części, które stanowią próbkę B1 i B2.

Próbka B1 i B2 jest pakowana do szczelnego pojemnika (beczki), zamykana plombowana i opisywana w obecności przedstawiciela dostawcy.

Jeżeli waga próbki B1 lub B2 jest mniejsza od 38,4 kg sporządzana jest tylko jedna próbka B.

Jeśli dostawca zgłosi chęć zabrania próbki B, wówczas powinien zgłosić to **przed rozpoczęciem dostaw** danej partii do kierownika kotłowni. W takim przypadku kierownik kotłowni poleci pobieranie odpowiedniej ilości próbek pierwotnych w taki sposób aby odkładany na oddzielnej pryzmie materiał w procesie wydzielania próbki rozjemczej A był w wystarczającej ilości do sporządzenia próbki B3 w ilości nie mniejszej niż 38,4 kg. Dostawca na własny koszt dostarcza pojemnik, opisuje go i transportuje.

Z czynności sporządzenia próbki ogólnej, próbki A i próbki B sporządza się protokół (wzór wg załącznika nr 1).

Powstałe próbki rozjemcze A i B zostają umieszczone w zamkniętym pomieszczeniu zabezpieczonym zamkiem.

5. Obowiązki osób związanych z pobieraniem próbek pierwotnych, przygotowaniem próbki ogólnej, rozjemczej oraz do przekazania do akredytowanego laboratorium.

1) Za pobranie próbek pierwotnych i sporządzenie próbki ogólnej odpowiedzialny jest kierownik Działu Ciepłowniczego ZIM Sp. z o.o. w Mikołowie.

2) ZIM Sp. z o.o. w Mikołowie po sporządzeniu próbek rozjemczych A i B zobowiązany jest dostarczyć jedną z próbek A i próbkę B1 do akredytowanego laboratorium celem wykonania badania.

3) Kierownik Działu Ciepłowniczego ZIM Sp. z o.o. w Mikołowie odpowiedzialny jest za bezpieczne przechowanie i zlikwidowanie próbek rozjemczych

6. Postanowienia końcowe.

Wszystkie próbki rozjemcze A i B przechowuje się przez okres minimum dwóch miesięcy od daty ostatniej dostawy w ramach danej umowy, nie krócej jednak niż do czasu zużycia danej partii węgla

PREZES ZARZĄDU

mgr inż. Marcin Stokłosa

M. S.

PROTOKÓŁ POBRANIA PRÓBY MIAŁU WĘGLOWEGO Z DNIA

Dostawca:

Odbiorca: Zakład Inżynierii Miejskiej Sp. z o.o., ul. Kolejowa 4, 43-190 Mikołów

Próbę wykonano z próbek pierwotnych przechowywanych w nieuszkodzonych kopertach depozytowych znajdujących się na kotłowni ZIM sp. z o.o. w Mikołowie przy ul. Grażyńskiego 17 zgodnie z instrukcją pobierania, przygotowania i przechowywania próbek mialu węglowego do badań laboratoryjnych.

Komisja w składzie:

1. ZIM Sp. z o.o.

2.

Dostawy z dni ÷ r. o łącznej ilości: ton.

Sporządzono próbki rozjemcze o następujących nr:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Koperty i pojemniki zostały szczelnie zamknięte i zdeponowane w wyznaczonym pomieszczeniu.

Przedstawiciel dostawcy zabrał próbkę o numerze:

.....
.....

Podpisy komisji:

1

2

